

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, October' 24dikén, 1823.

Spanyol Ország.

A' spanyol Király' Decrétuma, melyről közelébbi levelünkben emlékeztünk, a' következő:

Azon borzasztó történetek, mellyek az 1820d Mártziusai democraticai Constitutionnak béhozatalát megelőzik, azzal együtt jártak és azt követék, közönségesen tudva vagynak, 's minden Jobbágyaim előtt ismeretesek. A' legkeményebb büntetésre méltó felség-sértés, a' leggyalázatosabb alacsonyság, a' legocsmányabb gonoszság és erőszakoskodás királyi személyem iránt, mind arra vezető eszközök valának, hogy Országomnak atyai Igazgatása, democraticai törvénykönyvé — a' nyomorúságoknak kiapadhatatlan forrásává változtassék, 's fenekestől felforgattassék. Jobbágyaim, megszokván a' bölcs, mérséklett 's szokásaikhoz illő törvények alatt való élést, mellyek annyi századok' fefolyta alatt boldogíták az ő atyjaikat, haladék nélkül közönséges bizonyságait adák az új constitutiós Systema megvetésének. A' Státusnak minden osztályai megérezék azon gonoszt, mellyet az új Intézetek szerzének. A' Constitutio' nevében és annak erejénél fogva, tyranusi lévén rajtok az uralkodás, 's minden ember gyanús leselkedéssel tartatván szemmel, lehetetlen vala a' rendet és igazságot kieszközölni; 's nem engedelmeskedhetének Jobbágyaim ollyas törvényeknek, mellyeket az alacsonyság és felség-sértés hozott, 's erőszak támogatott, és ezeknél fogva a'

legborzasztóbb rendetlenségeknek egybeüző Anarchiának 's a' köz nyomorúságnak forrásává levének. Mindenfelől közönségesen hallatott azon Constitutio eltöröltetésének kívánsága, melly eredetere hijábanvaló, hozatalára törvénytelen, 's tartalmára nézve igazságtalan volt; mindenek, atyjaik szent vallásának védelmezését, a' principiumok' helyre állítását 's törvényes jussaimnak támogatását óhajtották, melly jussokat én eleimtől vettem, 's mellyekre Jobbágyaim megesküvének. A' Nemzet' köz kívánsága nem leve sikertelen. Minden tartományokban fegyveres seregek szövetkezének egybe a' Constitutio' katonáji ellen, 's azok hol győztek hol meggyőzettek, de a' valás és a' Monarchia ügyének védelmezésében, mindenkor állhatatosok valának. Illy szent tárgyaknak védelmezése körül, mindenkor buzgósággal forgódtak Jobbágyaim, 's a' haddal együtt járó bajokban, készek lévén életeket áldozni-fel illy nagy javakért, hűségek 's állhatatosságok által megmutaták Európának, hogy ha szinte néhány elfajult embereket 's ezekkel a' pártoskodás' fajzatját táplálá is kebelében Spanyol Ország, hanem az egész Nemzet mindenkor hívó, monarchiai 's törvényes Fejedelméhez indúlatosan ragaszkodó. Az öszveséges Európa, melly az én fogságomat 's királyi Familiámét, törvényes és hű Jobbágyaimnak szomorú helyheztetését, valamint azon veszedelmes principiumokat, mellyeket a' spanyol Ágensék mindenfelé elterjesztettek, igen is jól tudta, elvégzé,

hogy a' dolgok ezen állapotjának, melly közönséges botránkozást okozott, 's minden királyi-székek' 's régi Intézetek' feloldására czélozott, 's ezek' helyébe hitlenséget és erkölcstelenséget igyekezett béhozni, véget vessen. Franciaország, melly ezen szent czélnak munkába vételére magát elszáná, kevés hónapok' lefolyta alatt, a' világ mind azon pártosainak iparkodásaikon győzedelmet vőn, kik a' híységnek és törvényességnek példás Országában a' Spanyolok' szerencsétlenségére egybecsoportozának. Felséges és szeretett rokonom, az Angoulemi Herczeg, egy vitéz Ármadát vezérelvén, 's Statusaimban mindenhol győzedelmeskedvén, engemet, a' rabszolgaságból, mellyben nyögtem, megszabadított, 's állhatatos és hű Jobbágyaimnak újra visszaadott. E' szerint, a' Mindenhatónak igazságos és bölcs kezei által, felséges Szövetségeseimnek nemeslelkű határozásaiknál fogva, 's rokonomnak az Angoulemi Herczegnek és az ő vitéz Ármadájának merész tetteik által, újra elfoglalhatvam szent Ferdinánd' királyi-székét, 's Népeim' legfőbb szükségéit megörvosolni, 's szabadságomnak első szempillantatjában, tulajdon akaratomat mindeneknek tudtokra adni kívánván, következő Decrétumot bocsátottam közre:

1. Czikkely. Az úgynevezett constitutiós Igazgatásnak minden tettei (tartozzanak bár akármelley osztályra, 's legyenek bár mi neműek,) nemkülönben az azon Systema szerint való tételek, melly népemen 1820. Martz. 7d. oltá 1823. Oct. elsőjéig hatalmat gyakorlá, semmibe vétetnek, kinyilatkoztatván ezenel, hogy ezen nevezett idő alatt szabadságomtól megfosztatva voltam, 's azon törvényeknek megerősítésére, 's azon parancsolatoknak, Decrétumoknak és rendeléseknek nevem aláírására, mellyeket az említett Igazgatás akaratom ellen ké-

szített és adott-ki, kényszerítetttem. 2. Czikk. Mind azt, a' mit az időközbeli Igazgatási-Junta, és a' Regenség, mellyek közül előbbi f. eszt. Apr. 9d. Oyarzunban, utóbbi Május 26d. Madritban állított-fel, rendelt és határozott, helybe hagyom, mind addig, míg nem Népeimnek szükségei felől elegendőképen tudósittatván, olly törvényeket hozhatok, 's olly rendszabásokat tehetek, mellyek az ő valóságos jólléteket és boldogságokat, óhajtasaimnak változhatatlan czélját, megfundálhatják. Jelenvaló Decrétum közöltessék minden Miniszterekkel.

Saját kezével pecsételte a' Király. D. Victor Saezhez.

Puerto de Szanta Maria, Oct. 1. 1823.

~~~~~

A' Regenség következő Proclamatiót bocsátott közre Oct. 5d.

A' Regenség a' spanyol Nemzethez. Legbuzgóbb óhajtasaink bételjesedének! A' Király szabad! Kedves Monarchánk 's királyi Familiája kiszabadítottak a' igkeményebb rabszolgaság' súlya alól! Az óhajtott, az imádott Ferdinánd él! Királynénk, csudálatos módon szabadított-meg! Jönnek, hogy III Karolynak, V Filepnek 's az ő eleinek királyi-székét új dicsőséggel elfoglalhassák. Örök dicsőség a' nagy kir. Herczegnek 's a' megszabadító Ármadának, kiket elragadtatással fogadtatok, 's őket most áldjátok, minthogy Királyotokat újra szabadságba helyezteték! Éljen Ferdinánd! Ez, Spanyolok, ez a' nagy tárgya és szerencsés czélja annyi tanácskozásoknak, iparkodásoknak, viadaloknak, annyi győzedelmeknek, szorongattatásoknak és sóhajtasoknak! Európa nagy Fejedelmeinek gondoskodásaik nem levének sikertelenek; nem vala hiábanvaló a' Bourbon Familia felséges fejének atyáskodása, nem a' felséges kir. Herczegnek az

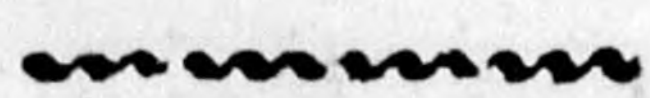
ő fogadott fijának iparkodása, 's nagy-
 lelku Népeinek áldozatja, melly Nép most
 és mind örökké a' mi barátunk és ro-
 kónunk! A' Királlyal tartó Spanyolok' vé-
 re nem folyék el haszontalanul; nem hi-
 jában szenvedének ők; elérék céljaikat
 azon emberiség felett való csudák, mel-
 lyek annyira munkálák Királyunk' meg-
 szabadítását. — Ferdinánd szabad! Eu-
 rópanak Fejedelmei és Népei, 's ti Spa-
 nyolok öszveségesen, nézzétek itten ipar-
 kodásaitoknak jutalmát, nézzétek azon ne-
 vezetes történetet, mellytől fog számlál-
 tatni a' Népek békességének és nyugod-
 dalmának, a' királyi-székek bátorságá-
 nak, a' felekezetek semmivé-tételének 's
 a' derék és catholicus Spanyol Ország-
 nak új időpontja. — Spanyolok! Istené
 a' dicsőség mindenek felett, ki a' Kirá-
 lyoknak szíveiket kezeiben tartja, 's azon
 tanácsot sugallotta nékiek, hogy illy fel-
 séges igyekezetet hajtsanak végre, melly-
 hez hasonló a' századok történeteiben
 nem találhatik. Áldjuk és magasztaljuk
 mi ezen Monarchákat, bémutatjuk há-
 lánkat a' kir. Herczegnek, a' Generáli-
 soknak, a' Katonáknak 's a' mind két
 Nemzetbeli Armadák sorsosinak, kik a'
 hűségnek a' pártoskodás ellen viselt nagy
 harcában, magokat halhatatlanokká tevék!
 Zendüljenek hálaadó-dicséreték az egész
 Félzigeten, 's a' több spanyol birtoko-
 kon, zendüljenek-meg a' magasztalás-
 nak, az egybeszövetkezésnek és a' békes-
 ségnek énekei! Ha közös atyánk vissza-
 térénd gyermekei közé, ne halljon egye-
 bet az egyeségnek és békességnek sza-
 vainál. Mindenek egyformán gyűlvén-
 egybe a' királyi-szék körül, felejtsek-el,
 mint atyafiakhoz illik egymás iránt visel-
 tető gyűlölségeket és előítéleteiket; és a'
 győzedelemnek ezen innepét, senki se
 merészelje azon halálos felkiáltással za-
 varni-meg, melly Királyunk' szívét szo-
 morítaná! — Keresztyén, nemeslelki Spa-

nyolok! Azon Regenségnék tagjai, melly
 benneteket a' szomorúságnak napjaiban
 kormányzott, 's mellynek olly becsülete-
 sen engedelmeskedtetek, utolszor intezik
 ezúttal hozzátok szavaikat! Leteszik Ki-
 ralyotok' szentséges kezeibe a' nekik
 adatott hatalmat, 's mint hű Jobbágyok,
 veletek együtt hódolnak a' Monarchá-
 nak; teljes lenne pedig örömeknek mér-
 téke, ha veletek 's hűségteknek számta-
 lan bizonyoságaival egyetemben, a' közön-
 séges megbékélést is jelenthetnék Ő Fel-
 ségének, ha szinte saját vérekkal kelle-
 ne is azt megpecsételniük; ha t. i. meg-
 tévelyedett atyjokfiákat bűnbánó lélek-
 kel látnák egyesülni a' hűvekkel, 's lát-
 nák, hogy a' gyengék, bátoríttatván az
 erőseknek példáik által, a' Király' lábai
 elébe borúlnak! — Ferdinánd, a' kegyes,
 a' jó Ferdinánd elfelejti (meg van felőle
 győzve a' Regenség) minden szenve-
 déseit, ha azok helyett gyermekeinek
 egyesületét láthatja, kik őtet tantorítha-
 tatlan hűségnek érzéseivel, atyai és ural-
 kodói nevezettel, 's mint a' nagy spa-
 nyol Familiát fogják köszönteni. Magas
 érzésű szíve azzal visszonozza majd örö-
 meteknek kifakadozásait, hogy bennete-
 ket mindnyájan kedves gyermekeinek
 fog nevezni! Akkor kezdődik az újon-
 nan helyre állított Spanyol Országnek
 új Epochája!

~~~~~

Az Etoile így ír Mataróból (Cataloniá-
 ból) Oct. 3d.: „Azon 3500 emberből al-
 ló ellenséges csapat, melly az utóbbi
 napokban jött Tarragonából, kétséges
 állapotban van. Leridában mulatván egy
 nap, 's ottan 800 embert hagyván, Ar-
 ragoniának tartott olly hiedelemmel hogy
 ottan nincsenek seregek; hanem a' Tro-
 melin és d' Eroles Brigadái, mellyek-
 hez csatolák magokat Szantos Ladron és
 Chambon, 4000 emberrel eredének utá-
 na, még pedig ollyan irányzatban, hogy

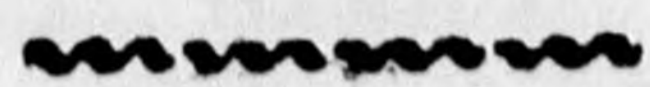
azon csapat Leridába vissza nem mehet. És mivel más részről Marsal Lauriston 3500 emberből álló sereget 's ezen kívül Lovasságot is küld azon csapat ellen, azt ezeknél fogva két spanyol és egy francia Brigada 's a Cinca vize veszi körül, mellyen nem minden helyt lehet keresztül-gázolni, és a' mellyhez való út, t. i. Monzon erőssége, a' mi kezünkön van. Így lévén már a' dolog, a' nevezett ellenséges csapat, mellynek vezére Oberster Szan Miguel, alkalmasint kezünkre kerülhet. — Azt jegyezik-meg, hogy néhány nap oltá Mont Jouy erősségébe (Barcelona mellett) eleséget takarítanak. Talán Rotten oda akar menni azon esetben, hogyha Barcelonában lázzadás ütne-ki.

A' Madriti hivatalos Ujság, Riegó-nak oda érkezéséről, a' többek között, így ír: „Azon gonoszoknak indítója, mellyek 3 esztendő oltá nyomorgatják Spanyol Országot, itten vagyon fogva. Az Igazgatás megtevé a' szükséges rendelkezéseket, nehogy ezen Fő-város lakosainak igazságos bosszújuk, megfoszsa a' törvényt a' vétkesnek megbüntetésétől. Mikor Riegót Madritba hozák, több órányi járó földről elment a' nép az ország útjára, hogy láthassa mint hurczolatik. A' fogoly szidalmazásokkal illette-tett; 's különösen az aszszonyok jöttek dübbe midőn megláták. Ezek nem elégedtem-meg vele, hogy őtet lázzasztónak, árulónak, gyilkosnak és tolvajnak kiáltozák, hanem még szélyt is akarák tépni. A' kísérő katonáknak meggyűlt a' bajok, hogy foglyokat védelmezhessék. Valdepegnasban nevezetesen csapatonként esett neki a' nép a' szekérnek, mellyen Riego vitetett, 's őtet mindenfelől kövekkel hajigálta. Végre a' Tisztek csakugyan megszelídíték azzal a' népet, hogy a' Király' nevében csendességet parancsolának.

Emlékezhetnek reá Olvasójink, hogy a' Riegóval elfogatott személyek között egy Mariano de Bayo nevű spanyol Ingenieur Hadnagyról is tétetett emlékezet, kiről egész Spanyol Ország azt tartja, hogy a' szerencsétlen Elio' megöletetésében részes volt. Ennek a' Bayo-nak vagyon egy Claudius nevezetű testvére, ki nem kisebb mértékben Exal-tado mint maga Bayo, hanem olly okos volt, hogy a' spanyol háború alatt Londonban tartózkodott. Ez a' Claudius már most testvérét mentege-ti a' Londoni Ujságokba iktattatott hosszú levelében, 's a' többek között így szól: „Testvérem, midőn az Elio fogházát látogatná-meg olly czélből, hogy azon némelly igazítasokat télessen, egy ablakramánál titkos papirosokra talált. Ezen papirosok valamelly titkos írásra vezető útmutatást foglalának magokban, mellyel a' fogoly szokott volt élni. A' per' folyta alatt némelly titkos írások jövé-elő, mellyeket senki sem tudott magyarázni, 's ekkor a' testvérem előmutatá az azokhoz vezető kolcsot, 's a' titok felfedeztetett. Ennyiből áll az egész dolog!“ — Ha ez a' Bayo Claudius nem tartá is illendőnek kardal védelmezni a' Constitutiót; de hatalmasan viaskodott mellette tollával. Mí-módon jutott Riegóhoz Mariano, arról ezt mondja Claudius: „Testvérem ezen hős körül volt, midőn az las Cabezasban a' szent Constitutiót kihirdeté. Ki-ütvén Francia Országgal a' had, testvérem az isten nélkül való Abisbal keze alá rendeltetett, 's utóbb, a' nemkülönben istentelen Ballesterosé alá, kinek magaviselete olly igen keseríté a' Systemához ragaszkodókat. Ekkor testvérem, egy olly Generálist keresett, ki a' szent ügyhöz hiveséges legyen, 's jobbat nem találhatott volna, mint ama felséges lelkű szerencsétlen, kivel most a' lánczok' hordozásában is részesül, mert ha van

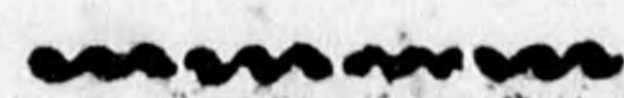
csak egy virtuosos ember is a' föld' ke-
rekségén, az bizonyosan Riego Raphael.

Az Oct. 11dikei Moniteur, toldalék-
képen Contra-Admirális Duperrének egy
jelentését közli, mellyet a' Colossus ne-
vű Línea-hajón írt Sept. 26d. 's küldi
ugyan ezzel Hajós-hadnagy Bellangernek a'
Cádiz alatt lévő Flottilla Kormányzójának
Sept. 24d költ tudósítását is, melly Cá-
dixnak azelőtt való napon történt ágyúz-
tatásáról szól. A' bal szárny' osztálya fog-
lalt először helyet reggeli 7 órakor a' Puer-
cos és Cochinos nevű kősziklak között,
's ezt a' Városnak ezer lépésnyinél kö-
zelebb lévő Batteriái azonnal hevesen
elkezdették löni. Hadnagy Bellanger tar-
tóztatta a' maga tüzelését, mígnem 8
órákor, a' középpontnak 's a' jobb szárny-
nak osztályai is megérkezének a' Lineá-
ba; ekkor a' tüzelés részünkről is kemé-
nyen elkezdődött 's szinte tizedfél óráig
folyt, a' mikor a' Flottilla' Admirális
arra való jelt adott, hogy az egyesült
osztály hagyja-fel a' tüzeléssel, 's csa-
tolná ő hozzá magát, 's ez a' parancso-
lat azonnal teljesített. Tíz óra tájban
valami 30 spanyol ágyúzó-ladikok jövé-
nek-előre, hogy a' Francziákat megtá-
madnák; hanem csaknem minden ellen-
séges golyobisok felette járanak-el a'
francia Flottillának, 's csupán a' visz-
szavonulás alkalmatosságával ölt-meg a'
Bellanger hajóján egy Matrózt egy 18
fontos ágyú-golyóbis.

Párizsi Ujság-levelek jelentik Per-
pignanból Oct. elsőjéről: „A' Figuerasi
őrizet-seregnek egészséges része ma ér-
kezett-meg ide, 's áll 1774 emberből,
kik között 85 a' Tiszt. Ezen őrizet' szá-
mára a' Capitulationnál fogva 60 szekér
és 18 terhordó állatok adattak a' porté-
kának tovább szállittatások végett, 's egy
spanyol Hadi-Biztos engedelmet nyert
a' Barcelonába menetelre, 's számos fo-

goly Tisztek' ottan lévő portékáinak Fran-
czia Országba utánok való küldésére.
Ezen őrizetet nem Hit-ármadabeli kato-
nák kísérik, 's ezek e' végre az egész
úton nem fordítatnak. A' Capitulatio
egyik cikkelyének értelme szerint, ez
az őrizet két heti zsoldot kap előre. —
A' Barcelonai három Bíró, 's az ő sze-
rencsétlenségeknek sorsosai, kiket a' Jú-
nó nevű francia Fregát fogott-el, 's
azután a' Matarói fogházba küldettek,
onnan Sept. 26d. utaztak-el a' Cardonai
fogházba. — A' tengerparton két új Bat-
teriák állítottak, egyik Mongatnál, a'
másik Badalonánál, hogy akadályoztat-
nak a' Barcelonával való közösülhetést a'
tengeren.

Oct. 14d. következő telegraphusi
jelentést közöl a' Moniteur: „Marsal
Lauriston a' Hadi Miniszterhez. Saragos-
sa Oct. 10d. 1823. Egy 400 — 500 em-
berből álló ellenséges csapat, mellyet
volt Külső-Miniszter Szan Miguel Sept.
24d. vezetett ki Tarragonából, Leridán
keresztül, Sept. 28d. Arragoniába jött,
's Oct 8d. Gen. Chastellux által semmi-
vé tétetett.“

Ezen jelentést más nap így folytatja
a' Moniteur: „Az ellenségnek minden bú-
tora kezünkre került; elesett közülök 40
ember, kik közt van két Generális; 120
embernél több pedig elfogattatott, 's
ezen utóbbiak között van maga Szan-Mi-
guel is, ki nehéz sebet kapott.

Az Etoile Oct. 15d. következő
cikkelyt közöl Cádizból Oct. 3dikéről:
A' Népnek örömkialtásai között, melly a'
Cortések kegyetlen jármára reáunt, ide
megérkezénk. A' Fő Hadiszállás holnap
indul Madrit felé. A' királyi Gárda, a'
mint hallik Brest felé fog elevezni. Gróf
Bourmont 8000 emberrel marad hátra
Cádizban. A' Király holnap indul Xeres-
ből Sevillába, 's onnan néhány nap mul-

va Madridba, hol az Angoulemi Herceggel 's a' kir. Familiájával Nov. elsőjén fogja tartani bémenetet. VII. Ferdinánd minden Francziához a' legnagyobb bizodalommal viseltetik. Szakadatlanul arról beszél mennyivel tartozik a' franczia Királynak és az Angoulemi Hercegnek. Midőn Cádixot Sept. 23d. ágyüzni kezdték, a' Szan Martial nevű Regement „Éljen a' Királyt!” kiáltozva járta at útszákát; 's Calatrava az Igazság - Minisztere volt az első, ki a' Corteseknek azt javallá, hogy oszollyanak - el 's ismerjék meg Ő Felsége' hatalmát, 's a' Cortesek elégséges többséggel fogadák - el ezen javallást.

Franczia Ország.

Vasárnap f. h. 12d. a' Párizsi fő templomban pompás Te Deum tartatott a' Spanyol Országi háborúnak szerencsés kimenetelért, és hogy VII. Ferdinánd és Familiája megszabadultak. Jelen valának az istenitiszteleten a' Király és minden kir. Hercegek és Hercegaszszonyok. Estve az egész város meg volt világosítva.

Két ifjú emberek, valami titokban nyomtatott pártos Journal miatt elvádoltattak. Egyik odébb állott, a' másik azt vallá, hogy becsülete tiltja azon barátjának megnevezését, kitől a' nyomtatványokat kapta. 'S jöllehet ennél, számos nyomtatványokat, gyilkot, háromszínű Kokárdát 's veres sapkát is találtak, de azért mind ő mind útát vesztett barátja felmentettek, mivel a' törvény szerint a' lázzasztó írásoknak csupa elvétele arra nem elegendő, hogy a' bévádoltatott vétkesnek tartassék, 's annak csak akkor tartathatik, ha az afféle könyveket közönségesen osztogatja avagy árulja.

Spanyol Amerika.

Havannahban öszveesküvés fedeztetett - fel, mellynek czélja az volt, hogy minden Európaiak és ellenkező feleke-

zetbeliek más világra küldetessenek, a' többi lakosok pedig kiprédáltassanak. Ez alkalmatossággal számos személyek elfogattattak, 's a' többek között valami Don Francisco Garay, Policzáj-tiszt, a' városi tanácsnak számos tagjai, egy Könyvnyomtató legényeivel együtt, egy Pantatyús Hadnagy, 's több számú Fejérek, Szerecsenek és Mulatok. A' polgári és hadi Kormányzóknak választatott személyek, utóbbi egy Spanyol Oberstlieutenant, nem találtatnak. Garay Felvigyázó lett volna. Írásai között sok találtatott olyan, a' mi már újhívatálához készítettett. Uniformisát is megtalálták, 's egy rakás zászlót és kokárdát, valami 5000 igen pártos Proclamatiót, sok fegyvert, 's a' t. A' zászlók három színűek a' szerint a' mint a' franczia pártosok szokták, a' kokárdák zöldek és veresek, mellyek a' spanyol Ex - Cortesek' színei. Azt mondják, hogy még valami 200 személyek fogattatnak majd el, 's hogy 40,000-nél több falusi és külső - városi lakosok esküvének meg a' függetlenség ügyének védelmezésére. Ez az egész plánum olly titokban - szövetett, hogy az Igazgatás semmit sem vehetett észre egész a' felfedeztetéséig, melly így történt: Az említett Könyvnyomtatónál szolgált egy Szerecsen, ki a' titokba nem volt béavatva. Gazdájának 's ennek legényeinek titkolódzások és hogy ezek némelly nyomtatványokat szorgalmatosan elrejtene, felizgatta az ő ujsággívánását, elannyira hogy egy nyomtatványt magához vett, azt Szeretőjéhez vitte, kérvén a' leányt olvastatná el valamelly Bölcsel. A' leány engedelmeskedik, 's a' történet úgy akata, hogy a' nyomtatvány, egy, Igazgatásához hű ember' kezébe jutott.

Magyar Ország.

Az Oct. 18dikai Hazai Tudósításokban ezeket olvassuk:

Ferdinánd kir. Fő Herczeg, a' Katonasag' őszi megvizsgálására intézett útját Tataból Komáromnak, Érsek-Újvárnak, N. Szombatnak, és Pozsonynak vette, a' honnan Mozsonyba, Kőszegre, 's onnan Sárvára ment.

Egy érdeemes Hazafi, így szóllanak továbbá a' nevezett Tudósítások, csak mostanában közlőtte velünk a' következő tudósítást, melly noha régibbecske történetekről szóll is, a' dolognak méltóságára nézve közölni kívántuk:

Ó - B e c s é r ő l (Bács Vármegyéből,) **Sept. 30d.** Azon idő-ponttól fogva, mellyben az Egyházi látogatásra és a' Bérmlás Szentségének kiszolgáltatására elhatározta volt magát **Ő Exclja Klobusiczky Péter Úr**, a' Kalocsai és Bácsi törv. egyesült Megyék' Érseke, óhajtvá váratott az említett Fő-Pásztor ezen helyeknek népeiktől, kik a' látogatásnak első zsengejével szerentséltettek. Ugyanis Sz. István Királyt előző napon, u. m.: Aug. 19d. számos készületek tétettek **Ó - B e c s é n**, melly a' Tiszán innen fekvő **Koronális Districtusnak** anya-helye, a' hova t. i. először váratott **Ő Exclja**. Öszvesereglett **T. N. Bács Vármegyének** erre az esetre meghatalmazott Küldöttjeivel a' Fő-Mélt. Kamarának és fennemlélt Districtusnak Tiszti-Karja, az előbbiek Camarális Repraesentans Mélt. **S z a b a d h e g y i Pál Úrnak**, az utóbbiak **Tek. Omoroviczai Szalmásy Ferencz Tábla-Biró és Dictrictuális Kapitány Úrnak** előjárása alatt; több mint 30 hintók és sok lovagok' kíséretével a' vég-határnál várta a' fő Vendéget, 's minekutána a' fő személyhez való tiszteletet megadta volna, a' városba békisértte, hol a' harangok' zengései, 's a' taraczkok' dörgései között, Processió rendben, a' Papság a' Néppel ömledező öröm-érzések közt fo-

gadta-el Fő Papját, zöldellő füveket 's szines virágokat bőven hintvén lábai alá, 's így kíséerte-bé a' templomba. Itt az egyházi szertartások után az öszvesereglett néphez fontos beszédet tartott a' Fő Pásztor, mellyben eljövételének célját hallgatói elébe terjesztette. Ennek és a' megholt hívekért való könyörgésnek vége lévén, azonnal az oltári Szentségnek, keresztelő kútnak, szent keneteknek, a' templom szentelt edényeinek, ruháinak és eszközeinek vizsgáláshoz kezdett. Ezt elvégezvén, nagyszámú kísérettel, a' harangok' és taraczkok' szóllási közt, a' Plebaniára elérkezett, a' hol számos díszesen felöltözött ártatlan Szűzeknek gyenge kezeikből hullottak lábai alá a' kellemes illatú virágok. A' Szűzeknek nevében **Tek. Kászonyi Sándor Úr** Torontal Vármegye Első V. Ispánjának hét esztendő's leánykája **Ágnes Kisaszszony** ekképen idvezlette a' Fő Pásztorot. „Áldott, ki jössz az Úr nevében! így üdvözlünk Téged, Érseki Fő Pásztorunkat kiseded híveid; fogadd kegyesen erántad való határozatlan tiszteletünket, 's vedd jó neven, kegyes Atyánk, ezt (itt egy bokor virágot nyújtott vala az Érseknek,) a' mi gyermeki korunknak legkedvesebb.“ Tovább a' Plebanián a' fennemlélt Urak és az egész Tiszti Rend' jelenlétében a' helybeli Plebanus és Districtusi **V. Esperest T. Szathmáry Antal Úr**, a' Járásbeli Papságnak és említett Uraknak nevében, elfogadó-beszédet tartott **Ő Excljához**, mellyet Ez, véle született kegyességgel fogadott és viszonzott, 's ezzel becsukódott ezen jeles nap. Sz. István Király napján, először szokott ékes szóllásával olly szívreható és épületes beszédet tartott **Ő Exclja** a' szokott prédikáló-székből, hogy a' halgatóknak szemekből könnyek esordulának; azután szent áldozatját mutatta-bé a' Mindenható Atyának; ezekután a' Bérmlás' szent-

ségét szolgáltatta - ki a' hívekre, a' templomon kívül, majd délutáni két óráig, úgy hogy bámúlva lehetett csudálni ama fáradhatatlan buzgóságot, mellytől mintegy elragadtatva lévén, elfelejtkezett testi öregségének gyengeségéről (72 esztendőskorában,) 's legjobb korbéli férjfiúnak munkásságát teljesítette, ugyanis jobban élesztette az isteni szeretetnek tüze belől, hogysen a' napnak heve ellankaszthatta volna; szóval a' híveknek idvességét igazán óhajtó, 's majd határt nem ismerő atyáskodó szeretete tündöklő volt. Aug. 21d. érkeztek T. Ns. Bács-Bodroggal egyesült és Torontal Vármegyéknek fényes Követségeik, Első V. Ispánjaiknak ú.m : Tek. Sucsics József és Kászonyi Sándor Uraknak elővezérléseik alatt, kik válogatott díszes idvezléssel köszöntvén Ő Exclját, más számos Úri Személyekkel, nemkülönben a' nem-egyesült Görög Rituson lévő helybeli Plebánusokkal együtt Ő Excljától barátságos ebéddel megvendégeltettek; ezt tette a' Fő Pásztor az utóbbiakra nézve minden helyen, a' hol csak egyháziképen látogatott vala, sőt még személyes látogatásával is az említett Atyafiaknak templomaikat megtisztelte, melly alkalmatossággal mindenütt köszöntő-beszéddel fogadtatott, és különö tiszteletnek jelét mutatta az egész öszvecsoportozott nép eránta, mellyért Ő Exclja is viszont tisztelettel volt erántok, megbizonyítván hogy felebaráti szeretete nem személyválogató. Aug. 22d. még Ó-Becsén apostolkodott; 23d. reggel utólszor adta a' hívekre atyai áldását, 's tőlünk általköltözött Tisza-Földvára, a' hol a' Fő Pásztori buzgósághoz újra hozzá fogott; mert minden helyeken a' hol csak tette egyházi látogatását, a' bemenetelkor be-

szédet tartván a' néphez, eljövételének céljáról, mindenütt különböző módon szóllott; más nap pedig, avagy mingyárt következő innep vagy vasárnapon, pásztori buzgósággal 's apostoli kenettel teljes predikátiókat tartott; nevezetesen T. Földváron Aug. 24d.; Sz. Tamáson 26d.; Petroszellán 29d.; Adán 31d.; Moholyon Sept. 3d. a' hol egyszersmind a' Visitation és Bérnálásán kívül a' Fő Mélt. kir. Kamara által építendő nagy 's költséges templomnak az egyházi szertartások szerint letette talpkövét; Szentán Sept. 7d. (hol azon ütközet' helyét is meglátogatta, melly Hazánk' történetei között nem utolsó helyet foglal,) Ó-Kanisán 10d.; Martonyosan 14d.; Horgason (Csongrád Vármegyében,) a' hol a' Földes Uraság, Nemzetes Kárasz Famíliá, minden kitelhető tisztelettel a' maga kastélyában fogadta-el. A' hova azután T. Ns. Csongrád Vármegyének Követsége, és Szeged sz. kir. Város Deputatiója hozzá érkezett. Sept. 16d. ugyan anyai nyelven magyarul predikált. Ezzel fejezte-bé a' Fő Pásztor egyházi látogatását Megyájének legnépesebb részében; mellyben 11,395 hívekre adta-fel a' Bérnálásnak Szentségét. Innen ugyan még Szabadka sz. kir. Városba ment, de ott egyedül csak a' Bérnálásnak Szentségét szolgáltatta-ki szám szerint 4795-nek. Ezeknek végbe mentével a' Híveknek sok áldás-óhajtásaik között, visszatért Érseki lakhelyére Kalocsára Sept. 22d. maga után hagyván nagy nevének elfelejthetetlen emlékezetét, mert alázatossága, ajtatossága, almisnálkodása, felebaráti szeretete, szent élete és más erkölcsökkel való díszeskedése, annyira meghatotta híveinek szívét, hogy még a' késő maradéknál is felejthetetlen lészen emlékezete.